

Antonia Pavljic
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
EN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXVI — VOL. LXVI

NO. 118

CLEVELAND OHIO, FRIDAY MORNING, JUNE 14, 1968

Želje po nasilju ne mirujejo v Ameriki

Groženj in atentatov na življenje predsednikov in drugih vodilnih mož dežele ni nikdar manjkalo.

CLEVELAND, O. — Čeprav je na zunaj vse mirno, želje po nasilju ne mirujejo v naši deželi. Lani je na primer šest zlikovcev hotelo preplezati železno ograjo okoli Bele hiše z namenom, da bi "napadli" Johnsona. Njegova pisarna je lani dobila tudi 12.000 grozljivih pisem, ki vse obetajo Johnsonu "obračune".

Že to število je vredno premišljevanja, sicer je pa zadnja leta Bela hiša dobro zavarovana. Po vsakem atentatu je dostop vanjo poostren. Seveda je dobro poskrbljeno tudi za osebno varnost predsednika in podpredsednika. Ni pa bilo zmeraj tako. Ko je bil Truman podpredsednik, je hodil, kjer je hotel, brez vsakega policijskega varstva.

Političnih atentatov na predsednike pozna dežela veliko, dasiravno je nekaj med njimi splošno znanih. Vsem nam je še spominu ponesrečen atentat na predsednika Trumanja, ki je bil izvršen l. 1950. Pozabljen je pa že atentat na pokojnega predsednika Roosevelta v Miami Beach l. 1933. Strelji so padli še pred njegovo inauguracijo. Zadet je bil takrat čikaški župan Cermak in tudi ubit. Leta 1912 je bil izvršen atentat na predsednika T. Roosevelta, ko je bil na agitaciji v Milwaukee. Krogljo je zadržala debela listnica, predsednik sam je bil le lahko ranjen. Ni ga pa na agitacijskih potovanjih do takrat spremljala nobena telesna straža. Smrtno je bil zadet l. 1901 predsednik McKinley v Buffalu, kjer je obiskal razstavo. Predsednik Garfield je bil ubit na železniški postaji v Washingtonu.

Seveda ima vsaka dežela svojo zgodovino atentatov, nobena ni brez njih, saj je l. 1898 celo v Švici umoril italijanski anarhist Lucheni avstrijsko cesarico Elizabeto, ki se ni nikoli vtilkala v politiko. Tudi jugoslovanski kralj Aleksander je bil dvakrat cilj atentata. Prvič so ga hoteli ubiti, ko je odhajal l. 1920 iz parlamenta, drugič so dosegli svoj cilj v Marseillesu l. 1934.

Belgija le dobi vlado

BRUXELLES, Belg. — Vse kaže, da bo krščanskemu demokratu Gastonu Eyskensu, 65 let staremu Flamcu, ki je bil vzgojen in šolan v ZDA, le uspelo doseči sporazum med krščanskimi demokrati in socialisti o novi vladi. Dogovor je bil v glavnem že dosežen in vlada naj bi bila skoraj objavljena.

Belgija je brez prave trdne vlade že 4 mesece, od preteklega februarja, ko je spor zaradi jezika prisilil vlado k odstopu in kralja Baudouina k razpisu novih volitev.

Vremenski
prerok
pravi:

Sončno in toplo, najvišja temperatura okoli 82.

Novi grobovi

Frank J. Stibil
V Glendori v Kaliforniji je umrl po kratki bolezni 64 let stari Frank J. Stibil, ki je preživel večino svojega življenja v Clevelandu, pa se z ženo pred 6 meseci preselil v Kalifornijo. Pred upokojitvijo lani je bil 20 let zaposlen pri Universal Carloading & Trucking Co. Bil je član ADZ št. 48, SNPJ št. 135, bivši predsednik SND na Denison Ave. in bivši podpredsednik Federacije slov. nar. domov v Clevelandu. Zapustil je ženo Bessie (Moore), hčeri Elizabeth Krupa in Grace L. Stibila, sinove Roberta F. Stibila, Williama J. Moore in Davida E. Moore, vnuke in pravnuke ter brata Josepha Stibila. Pogreb bo iz Ferfolia pogreb. zavoda v ponedeljek ob desetih na pokopališče Kalvarija.

Frank J. Strogin

Pokojni Frank J. Strogin je bil brat Anthonyja, Johna, pok. Louisa, pok. Josepha, pok. Alberta, pok. Ann Prosen, pok. Mary Mohoric in pok. Fanny Sitter. Pogreb je danes popoldne iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Paskala Baylonskega ob desetih, nato na Kalvarijo.

Amelia Hrovat

V sredo je umrla v Euclid General bolnici 80 let stara Amelia Hrovat, z 19005 Pawnee Ave., rojena v Komnu v Sloveniji, od koder je prišla sem pred 38 leti, žena Louisa, mati Alice Leghissa, Louise Strainick, Louisa Svetlica in Natalie Garafolo. 6-krat stara mati, 2-krat pramati. Bila je članica SZZ št. 25. Pogreb bo jutri, v soboto, ob 9.15 iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St., v cerkev Marije Pomočnice ob desetih, nato na Kalvarijo.

V ČSR bodo uzakonili pravico do potnega lista

PRAGA, ČSR. — Zunanje-politični odbor narodne skupštine razpravlja o zakonskem predlogu o potovanjih v tujino. Načelno odobrava pravico vsakega državljanu do potnega lista in pravico, da sme brez vsake posebne "izstopne" vize iti v tujino.

Obstoje v tem pogledu nekatere izjeme, predvsem za vse aktivne vojaške in osebe, ki so v sodnem postopku. Nekateri bi radi zaprli mejo tudi osebam, ki jim znane važne državne tajnosti in najboljšim strokovnjakom na posameznih področjih.

Letni prirastek lesa

WASHINGTON, D.C. — V vsej deželi znaša letni prirastek lesa 11 milijonov kubičnih čevljev.

De Gaulle je pokazal, da misli čisto resno!

Vlada je v sredo prepovedala vsa protestna zborovanja in javne pohode za čas volitev in razpustila organizacije študentovskih skrajnežev.

PARIZ, Fr. — V sredo je sklical De Gaulle sejo francoske vlade pod svojim predsedstvom, na njej je bil sklenjen razpust sedmih študentovskih skupin skrajne levice, ki predstavljajo jedro "študentske revolucije", in prepovedana so vsa javna protestna zborovanja in pohodi za čas do volitev v narodno skupščino 30. junija. Vlada je sklepe objavila in pri tem izjavila, da bo vsak poskus organizacije kakršnegakoli protestnega pohoda ali zborovanja "neusmiljeno strla".

Študentje v glavnem mestu, ki so imeli za sredo popoldne napovedano veliko množično protestno zborovanje, so tega odpovedali, ker so nemara spoznali, da se De Gaulle ne bo več šalil z njimi in njihovo "revolucijo". Može je pokazal, da hoče red in mir, da bodo volitve lahko mirno potekle, prav tako tudi priprave na nje.

Javnosti so začeli nemiri študentov, gre v glavnem za skupine skrajnežev, anarhistov, trockistov, maovcev in kastrovcev, predsedati. Nemiri, izgrezi in spopadi s policijo so pridobili v prvih tednih študentom precej simpatij, toda te naglo izginjajo in vladi se ni treba bati, da bi zadela na obsodbo javnosti, če stopi revolucionarnim študentom na prste. Vse politične stranke, tudi komunistična, so se vneto pognale v volivni boj in hočejo doseči svoje cilje po zakoniti poti. To je poudaril sam vodja Komunistične partije Waldeck Rochet.

"Slovenija 1968 kam?" v SFRJ prepovedana

TRST, It. — V zgodnji pomlad letos je izšla tu drobna knjižica "Slovenija 1968 kam?", izdala jo je skupina akademikov XY. V njej obravnavajo slovenske narodno-politične probleme in se zavzemajo za neodvisno slovensko državo kot dopolnilo in dokaz slovenske narodne zrelости in polnoletnosti.

Čeprav pisanje ni posebno prepričljivo in vedno dosledno, oblastem v socialistični Jugoslaviji ni všeč. Knjižico morajo imeti celo za nevarno obstoj države, ker so jo prepovedali v Jugoslavijo prinašati in tam širiti.

Francija še zmeraj vodi svoje nekdanje kolonije

PARIZ, Fr. — Sedanja francoska kriza je pokazala bolj nazorno kot karkoli drugega v zadnjih letih, kako zelo je vseh 14 bivših francoskih kolonij v Afriki navezanih na Pariz. V kolonijah ne prevladuje le francoski jezik in francoska kultura, povsod se čuti tudi pomen francoskega gosposdarstva. Še zmeraj je na tisoče francoskih državljanov, ki so zaposleni v kolonijah v zasebnih podjetjih in v javni upravi. Še zmeraj so kolonije navezane na podpore, ki jih daje francoska vlada. Vse te podpore znašajo le 2% francoskega narodnega dohodka, se pa matični deželi imenitno obrestujejo. To se je pokazalo v sedanji krizi. Vse kolonije po vrsti so se postavile na stran sedanjega generalovega režima in izražale strah, da bi sprememba režima utegnila pomeniti zanje tudi konec francoskih podpor.

Režim generala De Gaulleja je torej bolj priljubljen v bivših kolonijah, kot v Franciji sami. V tem ne dela izjeme niti Alžir, ki je prva leta po svoji osvoboditvi zmeraj ognjevit kritiziral bivšo kolonijalno upravo. Ne mislijo pa tako le politični gospodarji v novih republikah. Istih misli je tudi domače prebivalstvo. Se le prerado spominja na vse, kar je francoska kolonijalna uprava znala lepše urejati od sedanje domače vlade.

Zahodnoberlinski župan kaže na Ruse kot krivce

BERLIN, Nem. — Župan Zahodnega Berlina Klaus Schuetz je dejal v mestnem svetu po posvetu z mestnimi vodniki, da so Rusi predhodno odobrili nove določbe vzhodnonemške vlade o osebnem in tovarnem prometu med Zahodnim Berlinom in Zahodno Nemčijo. Župan je prepričan, da pomenijo ti ukrepi kršenje dogovorov štirih zasedbenih sil o zvezah z Zahodnim Berlinom. Označil jih je tudi za hud udarec naporom za zmanjšanje napetosti v Evropi.

Tudi tri zahodne sile v svojih protestnih izjavah vztrajajo na stališču, da pripada odgovornost za prometne zveze med Zahodno Nemčijo in Zahodnim Berlinom Sovjetski zvezi na temelju dogovorov med štirimi zasedbenimi silami, katerih zadnji je bil sklenjen leta 1949 ob končanju znane berlinske blokade.

Če še niste naročnik
AMERIŠKE DOMOVINE,
postanite še danes!

JOHNSON JE PODPISAL KONZULARNI SPORAZUM MED ZDA IN SOVJETIJO

Predsednik ZDA je podpisal včeraj konzularni sporazum med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo ter pozval k nadaljnjemu sodelovanju med obema državama, ker je mir sveta prevažen, da bi ga spravljali v nevarnost.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik ZDA L. B. Johnson podpisal v Beli hiši v navzočnosti državnega tajnika D. Rusk in sovjetskega poslanika A. Dobrinina konzularni dogovor med ZDA in ZSSR, sklenjen še maja 1964, pa odoben od ameriškega Senata lani v marcu, od Vrhovnega sovjeta pa šele v preteklem maju. Dogovor bo stopil v veljavo 30 dni po podpisu. Predsednik ZDA je porabil to priložnost za ponoven poziv k sodelovanju med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Priznal je, da obstoje med obema še vedno "globoke in nevarne razlike v nekaterih vprašanjih", pa poudaril, da je "svetovni mir preveč važen, da bi dovolili tem razlikam, da bi ovirale uporabo vseh poti k bolj mirnim odnosom in večjemu sodelovanju sveta".

Konzularni sporazum bo omogočil odprtje ameriških konzulatov v Sovjetski zvezi in ruskih v naši deželi, pa poskrbel tudi za boljše varstvo ameriških državljanov v Sovjetski zvezi in ruskih v Združenih državah. Obe državi se obvezujeta v sporazumu, da bosta v teku treh dni obvestila druga drugo o aretaciji državljanov druge na svojih tleh in jim dovolile razgovor z domačim konzulom. V podrobnostih so v sporazumu določene tudi vse ostale pravice konzulov in konzulatov.

Združene države so imele do leta 1948 poleg poslanstva v Moskvi tudi konzulata v Leningradu in v Vladivostoku, Sovjetska zveza pa je imela svoja konzulata v New Yorku in v San Franciscu. V sporu okoli sovjetske učiteljice Oksane. Kosenkine ki je skočila skozi okno sovjetskega konzulata v New Yorku, da se ji ne bi bilo treba vrniti v Sovjetsko zvezo, so bili na predlog Moskve vsi konzulati z izjemo onih v Moskvi in Washingtonu zaprti.

Sovjetski poslanik A. Dobrinin je podobno kot predsednik L. B. Johnson izrazil upanje, da se bodo odnosi med Ameriko in Rusijo razvijali tudi dalje ugodno, četudi je uradno glasilo vlade ZSSR Izvestia v Moskvi komaj dan preje zapisalo, da so ti odnosi zaradi vojne v Vietnamu "zamrznjeni" in bodo taki ostali, dokler te vojne ne bo konec.

Bakreni rudniki

BUTTE, Mont. — Bakreni rudniki v Montani dajo nekako eno tretjino celotne produkcije v Združenih državah.

Zadnje vesti

TULSA, Okla. — Napovedujejo, da bo v nedeljo guv. R. P. Shafer iz Pennsylvanije na TV programu "Meet the Press" izstopil za imenovanje guv. N. Rockefellerja za republikanskega predsedniškega kandidata.

TRACY, Minn. — Včeraj je tu tornado zahteval 7 človeških življenj, več oseb je ranil, da so morali v bolnišnico, pa napravil tudi veliko materialno škodo. Guv. LeVander je pozval oddelek narodne garde pomagat reševati in varovati prizadeto področje.

SAIGON, J. Viet. — Danes je bilo na področju glavnega mesta precej mirno, ker so rdeči prekinili svoje obstrlejevanje mesta z raketami. Napovedali so novo, obsenejše za prihodnji ponedeljek. — Do večjih bojov je prišlo v okolici Khe Sanha, kjer naj bi padlo 44 Severnih Vietnamcev in 3 Amerikanci.

BOGOTA, Kol. — Senat je odklonil odstop predsednika republike Llerasa in obstoji verjetnost, da bo parlament končno le sprejel predloge, ki jih je predsednik stavil, pa odstopil, ko jih je parlament odklonil.

CAPE KENNEDY, Fla. — Z raketo Titan 3 so poslali včeraj v vesolje istočasno 8 vojaških komunikacijskih satelitov. Vsi so na določenih mestih in bodo dopolnjevali komunikacijsko mrežo med ZDA in Vietnamom.

Pozivi za vseljevanje Judov v Izrael jeze Arabce

KAIRO, ZAR. — Zastopnik vlade dr. Mohamed H. El-Zayat je tedenski tiskovni konferenci dejal, da "protestira v imenu Judov in Arabcev" proti pozivu predsednika izraelske vlade Levija Eshkola Judom po vsem svetu, posebno tem v ZDA, naj se preselijo v Izrael.

Brez drevja zanič?

LINCOLN, Neb. — Ameriški pionirji so bili prepričani, da zemlja, na kateri ne raste drevje, ni nič prida za obdelavo, zato so se dolgo izogibali prerijskemu pasu, čeprav je tam ena najplodnejših prsti na svetu.

Šved odkril glicerín

STOCKHOLM, Šved. — Glicerín je odkril leta 1779 švedski kemik in znanstvenik K. W. Scheele.

Iz Clevelanda in okolice

SAVA—

Slovenski Akademiki v Ameriki vabijo jutri zvečer v farno dvorano pri sv. Vidu na "Sen kresne noči". Večerji in kratkemu programu bo sledila prosta zabava s plesom Tivoli Quinteta iz Chicaga.

Otvoritev Pristave—

Slovenska pristava vabi na uradno otvoritev letošnje sezone v nedeljo, 16. junija. Piknik in ples!

Seja—

Podr. št. 5 SMZ ima v nedeljo ob 9.30 dopoldne redno sejo v SND na St. Clair Avenue s sobi št. 1.

Družinska sreča—

G. Milanu in ge. Milenci Do- vič, 370 E. 266 St. v Euclidu, se je rodil sinček, ki ga bodo krstili na ime John Milan. Cestitamo!

Graduacija—

Danes graduira John Aloysius Zorc, sin Mrs. Alice Zorc in pok. Petra Zorc, s Cleveland Marshall Law School. John, ki živi s svojo materjo na 3937 Rosemond Rd., je nečak msgr. L. B. Baznika, župnika pri Sv. Vidu. Cestitamo!

Zadušnica—

Jutri ob 7.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Franka Guzeli ob 1. obletnici smrti.

Seja—

Društvo Naš dom št. 50 ADZ ima v nedeljo ob dveh popoldne sejo v navadnih prostorih.

Dan zastave—

Danes je "Dan zastave" in v mestu bo posebna slavnostna parada, ki se začne ob 8.30 zvečer na E. 13 St. in Euclid Ave.

Duhovniške premostitve—

Rev. A. Rebol, kaplan pri Sv. Prokopu, bo šel za čez poletje za kaplana na Catholic University of America, rev. John M. Relic, kaplan pri Sv. Vidu, je imenovan za vojaškega kurata, novomašnik rev. Tony P. Srsen je imenovan za kaplana k stolnici sv. Janeza v Clevelandu, novomašnik rev. John W. Vovko za kaplana k Sv. Tomažu Akvinu v Clevelandu, novomašnik rev. William J. Zupancic pa k Sv. Neži v Elyriu.

Neandertalec je ljubil cvetje

PARIZ, Fr. — Strokovnjakinja za ugotavljanje rastlinstva v starih zemeljskih plasteh Arlette Lerot-Gourhan je izdala te dni tu študijo, v kateri opisuje svoja razkritja in dognanja v prastari jami v Zagros gorovju v sedanjem Iraku, v kateri je živel pračlovek, kot ga poznamo iz Neandertala na Nemškem ali pa iz Krapine na Hrvaškem in z drugih nahajališč starejše kamene dobe v Evropi.

V jami, ki jo uporabljajo tamkajšnji pastirji domačini še vedno za zavetje za svoje črede, so kopali precej globoko v njeno dno in pri tem odkrili telesne ostanke človeka, stare okoli 60.000 let. Okoli njih je omenjena strokovnjakinja odkrila ostanke cvetja in cvetnega prahu, iz katerih je dognala, da je moral biti mrtvec pokopan sredi poletja, ko cveti osem vrst rož in grmičevja, na katero so mrtveca položili.

Najdba ostankov cvetja, prva te vrste, naj bi bila znak, da so že najstarejši prebivalci azijsko-evropskega kulturnega sveta ljubili cvetje, kot ga še vedno njihovi nasledniki.

Raketni napadi postajajo zmeraj bolj nevarni in kočljivi

SAIGON, J. Viet. — Odkar so rdeči gverilci začeli napadati Saigon z raketami, vse mesto govori le o teh napadih. So zmeraj bolj pogosti, ubijajo čim dalje več civilnih, tudi ženske in otroke, in se ne dajo preprečiti. Tehnika napadov je sledeča: raketne same tehtajo 102 funta, se dajo razdeliti v tri dele. Vsak del se da vtakniti v vrečo z ročaji. Tako lahko dva ali trije gverilci hitro prenašajo rakete iz skritih skladišč na mesta, kjer naj bi sledili napadi. Obenem je treba tja prenesti tudi cevi za streljanje, ki so pa izredno lahke. Prenos raket in cevi po Saigonu ne dela torej gverilcem nobenih

težav. To delo opravljajo partizani navadno ponoči. Prenajazije rakete in cevi na določena mesta, kjer jih zakopljejo, nakar pridejo drugi partizani, odkopljejo rakete in cevi in vse pripravijo za napad. Ko pride čas za napad, sprožijo primitivne mehanizme in zbežijo. Tako se saigonskim in ameriškimi četam nikoli ne posreči, da bi zajele gverilce na krajih, odkoder so priletele rakete.

Zaenkrat ni metode, ki bi mogla preprečevati napade z raketami. Obdati Saigon z žično ograjo bi pomenilo potegniti ograjo na 63 milj, kar ne bi bilo težko. Nemogoče je pa organizirati zanesljivo

stražo ob ograji, za kar bi bilo treba odrediti okoli 60.000 mož! Gverilci imajo že toliko zvez z lokalnim prebivalstvom, da bi zmeraj našli načine, kako vtihotapiti rakete v mesto.

Rakete letijo na daljavo do 6-7 milj, ciljanje pa ni lahka stvar, posebno takrat, kadar se gverilcem mudi, da svoje operacije z raketami hitro opravijo. So pa v tem delu tako izurjeni, da jih saigonske in ameriške čete ne zalotijo pri poslu tudi takrat, kadar v eni minuti ugotovijo mesto napada.

V saigonski javnosti je seveda tudi velika jeza na Ame-

riko. Kako se more goditi, pravijo saigonski domačini, da gverilci pobijajo civilno prebivalstvo v mestu ravno takrat, ko je Amerika prenehala napadati mesta v Severnem Vietnamu prav radi tega, da ne spravljajo v smrtno nevarnost njihovih civilnih prebivalcev?

Vse to kaže, da bodo raketni napadi na civilno prebivalstvo v Saigonu začeli igrati svojo vlogo tudi pri razgovorih v Parizu. Ameriški zastopnik Harriman je to zastopnikom Hanoia na zadnjem sestanku tudi odkrito povedal in jih posvaril, da utegne priti do primerne odgovora.

AMERIŠKA DOMOVINA

6217 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NABOČNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 118 Friday, June 14, 1968

Slovenski narodni program in druga svetovna vojna

Ko so Nemci septembra 1939 udarili na Poljsko ter sta jim nato Velika Britanija in Francija napovedali vojno, je bilo očitno, da bo ta zajela prej ali slej vso Evropo in segla tudi preko nje, saj se je os Berlin-Rim opirala na Tokio. Spomladi 1940 so nemške armade strle v naglem močnem naletu skupno francosko-britansko-belgijsko-holandsko obrambno črto. Belgijci in Holandci so bili odrezani, prav tako tudi večji del britanskih sil, ki so se rešile brez vse opreme in orožja na svoj otok po skrajnem naporu in po žrtvovalnosti britanskih pomorščakov. Hitler je skušal jeseni spraviti z neprestanimi letalskimi napadi na kolena tudi Veliko Britanijo. To mu ni uspelo. Tako se je odločil urediti še jugovzhodno Evropo, posebno Balkan, kjer so Italijani brez uspeha skušali streti Grčijo, predno se pože v boj proti Rusiji.

V Belgradu so se skušali izogniti vojni za vsako ceno. Bilo je vsakomur jasno, da jugoslovanske oborožene sile, za moderno vojskovanje nezadostno opremljene in oborožene, ne morejo vzdržati udara preskušanih in odlično opremljenih nemških armad, ki so že dobile svoja oporišča na Madžarskem, v Romuniji in v Bolgariji. Vojaški puč 27. marca je Hitlerja prepričal, da se na nevtralnost in mir v Jugoslaviji ne more zanesti. Udaril je na njo in jo v dobrem tednu zdrobil. Jugoslavijo so zasedle tuje vojske, Slovenijo nemške, italijanske in madžarske.

Vojna in zasedba Jugoslavije sta odmaknili slovenske misli od Jugoslavije in njene notranje preureditve, na katero so Slovenci trdno upali po sklenitvi srbsko-hrvaškega sporazuma poleti 1939. Od notranje ureditve Jugoslavije in Slovenije se je vsa pozornost in prvim razdobju vojne in tuje zasedbe obrnila k reševanju slovenskega narodnega ozemlja, ki je pred vojno pripadalo Italiji, Nemčiji in Madžarski. Prevladovalo je prepričanje, da Slovenci nismo v vsej svoji zgodovini imeli nikdar tako ugodnega trenutka za dosego narodnega zedinjenja, za dosego Zedinjene Slovenije kot prav tedaj. Vsi slovenski narodni sovražniki so bili na tisti strani v vojni, o kateri so bili trezni in razgledani Slovenci prepričani, da mora vojno izgubiti.

Skupine strokovnjakov so skrbno študirale vprašanja meja in zbirale gradivo, ki naj bi pri določanju novih meja dokazovalo pravičnost slovenskih narodnih zahtev, ki so bile leta 1918 in 1919 kljub vsej utemeljenosti zavrnjene. V srcih slovenskih ljudi je bilo živo upanje, da bo ob koncu vojne po porazu Lahov in Nemcev mogoče potisniti meje Zedinjene Slovenije zahodno od Trsta in Gorice, morda dobiti celo Beneško Slovenijo, vključiti v Zedinjeno Slovenijo slovenski Korotan s Celovcem, Beljakom in Gospo Sveto. Upali so, da bodo zavezniki voljni vključiti v Zedinjeno Slovenijo tudi porabske Slovence.

Slovenski predstavniki v jugoslovanski vladi v Londonu so iskali možnosti in potov za uveljavljanje slovenskih narodnih zahtev po osvoboditvi Primorske in Koroške. Pri tem so naleteli na trd odpor Avstrijcev, ki jim je delno že uspelo prepričati zaveznike, da Avstrija ni sama šla v Rajh, ampak da je bila prav tako zasedena od Hitlerja kot Češka, Poljska, Jugoslavija in druge države Evrope. Tudi do Italijanov zavezniki niso bili preveč zahtevni, ker so upali, da jih bo na ta način mogoče odtrgati od Nemcev in odpreti vrata v "trdnjavo Evropo" z juga.

Že tako težaven mednarodni položaj za dosego Zedinjene Slovenije kot temeljne zahteve slovenskega narodnega programa in ciljev slovenskih naporov in žrtv je postal še veliko težavnejši, ko je Komunistična partija začela v času tuje zasedbe Jugoslavije boj za oblast, boj za uničenje starega reda in uvedbo komunističnega. Zavezniki so "osvobodilni boj", ki ga je organizirala Komunistična partija s svojo "Osvobodilno fronto", pozdravljali in slavili, ker je, kot so jih prepričevali njegovi vodniki, "pokončeval" Nemce in Lahe, torej skupnega sovražnika. Zato niso zavračali zahtev po osvoboditvi Slovenskega Primorja in slovenske Koroške, ko jih je "Osvobodilna fronta" postavila. Seveda pa jih tudi niso sprejeli.

Počasi se je zahodni zaveznikom le posvetilo, da je temeljni cilj Titove "osvobodilne borbe" uvesti v Jugoslavijo komunistično diktaturo in Jugoslavijo trdno povezati s Sovjetsko zvezo. Churchill je poskusil popraviti svoje prejšnje preveliko opiranje na Tita in njegov "osvobodilni boj" s tem, da je predložil vojaške operacije proti Nemčiji preko Jugoslavije, kar pa je Roosevelt odločno odklonil. Tako je bila usoda Jugoslavije odločena, s političnimi potezami jo ni bilo mogoče rešiti pred komunistično oblastjo.

Ko je Tito po razgovorih s Churchillom v Bariju z Viso nenadno odletel k Stalinu v Sovjetsko zvezo, so v Londonu in Washingtonu videli jasno, koliko je ura. Odločili so se zanesti, če le mogoče vse nekdanje italijansko ozem-

lje do stare jugoslovanske meje in prav tako tudi Avstrijo do jugoslovanske meje. Titovim silam se je posrečilo prodreti 1. maja 1945 v Trst pred zahodnimi zavezniki in so se tam skušali trmasto držati. Umaknili so se šele, ko so jim zavezniki zagrozili, da jih bodo od tam pregnali s silo. Tudi z južnega dela Koroške, kamor so ob koncu vojne prišle Titove oborožene sile, so se morale umakniti. To so storile, ko so Angleži izročili Titu slovenske domobrance.

Tito se je povezal na vrat na nos s Stalinom v prepričanju, da mu bo z njegovo pomočjo mogoče doseči tudi zahtevane spremembe meje proti Italiji in Avstriji. S svojo popolno naslonitvijo na Moskvo, ki je v onem času že prihajala v očitno nasprotje z zahodnimi zavezniki, je postal tudi Tito nasprotnik zahodnih sil, "najugodnejši trenutek" v slovenski zgodovini za uresničenje Zedinjene Slovenije je bil zapravljen. Trst, Gorica, Beneška Slovenija, Celovec in Beljak so ostali izven meja SR Slovenije. Odgovornost za to nosijo Komunistična partija Slovenije in Jugoslavije, oziroma njeni tedanji vodniki. Ostala bo zapisana v slovenski narodni zgodovini do konca dni!

BESEDA IZ NARODA

Tebi, ali, za očetovski dan

Neštetokrat sem se pripravljala in premišljevala, na kakšen način bi Ti izrazila hvaležnost za vsa leta, ki sem jih preživela doma z Jožico pri mami in Tebi. V vsej svoji iznajdljivosti nisem znala pogruntati, kako naj Ti pokažem, kar sem čutila vseskozi in še močneje, odkar imam sama družinico! Pa sem si mislila, da bi bilo lepo, če bi Ti napisala odprto pismo prav za očetovski dan. Sam veš, da mi beseda ne teče dobro, posebno še pri sestavljanju pisma. Vendar vem, da boš iz teh nerodnih vrstic razbral to, kar sem Ti želela povedati, odkar sem odšla iz domačega gnezda.

Tole pismo je sestavljeno iz le nekaterih spominov izmed mnogih. Kot mi je mami pripovedovala, si bil poleg, ko sem zagledala luč sveta. Nasmehniti se moram vsakokrat, ko se spominam, da si šel po babico šele takrat, ko sem bila že rojena. Vem, da si si želel fantička, saj je bila pred mano že sestra. Po pravici Ti povem, da sem si že mnogokrat v otroških letih sama to želela. Sicer v obnašanju ni bilo dosti razlike, saj sem oblezla vsa drevesa in kraje in mnogokrat v otroški nagajivosti naredila zmedo, ki se ni prilegala tako majhnemu dekletcu.

Srečni so bili trenutki, ko sva bili z Jožico še prav majhni in si naju obesil na svoje roke, pa smo se šli vrtljak. Potem se spominjam večera, ko si nama prinesel prvi zobni ščetki, taki, ki sta spreminjali barvo ter naju učil, kako jih rabiti. Zdi se mi, da sva nekaj časa imeli najbolj čiste zobe v ljubljanski okolici.

Prav dobro se spominjam, četudi mi ni bilo še tri leta, kako se mi zgubil z biciklja, ko sva se peljala na Brezovico. Se spominjaš poljske steze, ki je bila tu pa tam preprežena s koreninami velikih dreves, ki so rasla na obeh straneh. Posadil si me zadaj na kolo, da sem se držala le za sedež. Bil je zelo lep poletni dan. Kolo je poskakovalo po koreninah, kar naenkrat pa je poskočilo malo preveč in sem se znašla sredi poljske poti. Ti si peljal kar naprej in žvižgal, da sem Te prav kmalu izgubila izpred oči. Ne vem, koliko časa sem sedela na istem mestu. Zagledala sem Te spet, ko si se vračal pome, ker si me nekje daleč šele pogrešil.

Lepe spomine imam tudi na zimske čase. Živo se spominjam, ko si me peljal na sankah prav na Brezovico. Ko si me posadil na gorko kmečko peč, da sem se ogrela pri sorodnikih in potem nazaj domov v mesečni noči po zmrazlem snegu.

Tudi zimske nedelje so bile lepe. Vsi štirje s smučkami na krajše izlete! Potem tisto popoldne, ko si z vrha Jakučkovega brega prisluščal pod snegom do dna brega. Se spominjaš?

Veliko veselje je bilo takrat in vsako pot, ko je naju z Jožico pripeljala mami na ljubljanski

stadion, kjer si pogostokrat treniral s svojimi telovadci. Užitek Te je bilo gledati, vendar se ob enem spomnim občutka, da nam je pri vsaki Tvoji salti in drugih nevarnih gibih zastal dih v strahu, da se Ti kaj ne zgodi. Ko si se z mnogih telovadnih tekmovalanj in nastopov po Evropi vrnil, nisi nikoli pozabil priti sebi s seboj spominčkov. Iz Pariza v miniaturo cel Spomenik neznanega junaka, potem razne broške, peresa itd. Nikdar nisi prisel praznih rok.

Spominjam se, ko sem nekoč bila v Ljubljani pri Tebi v pisarni. Imel si svoj poseben stolček, za katerega Ti je mami navzela poseben prtiček rdeče in črne barve. Kako lepo sem se počutila, ko sem smela sedeti na njem in si mi razlagal o vsaki stvari, ki je bila v pisarni. Najbolj všeč mi je bil telefon. In potem, ko si mi prvič kupil hrenovko na ljubljanskem trgu. Tudi, ko sem šla tja s Teboj prvič kupovat božično drevesce, katerega si znal tako lepo okrasiti. Jaslič v kotu za Sv. večer ni znal nihče tako lepo postaviti kot Ti. Z Jožico sva Te smeli le opazovati, kako mojstrsko si napravil lep hribček iz mahu, pod tem pa štalico in postavil kipce, ki so zgledali kot živi. Vodnjak in ogenjček, okoli katerega so posedali pastirčki. Ovce si vedno postavil tako, da sem se čisto vživela v mirno sedela poleg v občudovanju. Božič pri nas je bil vedno lep.

Ko sem imela štiri ali pet let, si odšel in sem le težko razumela, ko nama je mami razlagala, da si moral iti na orožne vaje v Bohinj. Bolj sem doumela, ko smo Te prišle obiskat. Zagledala sem Te v vojaški uniformi in si se mi zdel zelo dostojanstven. Takrat se mi je zdelo, da si bil zelo dolgo od doma. Ko pa se je neko popoldne pogovor vrtel le okoli Tebe, smo naenkrat zagledale čuden, kosmat obraz v oknu, da smo se kar prestrašile. Mami Te je prva spoznala, midve z Jožico sva se Te pa vseeno balji, dokler se nisi obril.

Se predno se je začela vojna, se spominjam prve poti na Bled. Takrat sva se z Jožico privkrat peljali v čolnu, ki si ga Ti vesljal. Že vožnja z vlakom je bila čudovita. Z mami sta vedela vsako ime hribov in planin. Gorenjska Vama je bila znana, saj sta mnogokrat hodila na izlete. Od Triglava, Kamniških planin, Bohinja, Bleda itd. Že takrat sta nama stvarno prikazovala lepoto naših pokrajin. V nama je zraslo prepričanje, da nikjer na svetu ni lepših krajev kot le doma. Vidva z mami sta to že vedela, midve pa sva to spoznali prav kmalu v tujini.

Po začetku vojne smo ob večerih morali imeti zatemnitv. Kakor so bili takrat resni in nevarni časi, si nam vsem trem poizkušal pregnati strah in negotovost. Ob večerih nismo zatemnili oken, pač pa sploh nismo prižigali luči. Ti pa si vzel orglice in nam v kuhinji, ob-

jani z mesečino, igral melodije in pesmice, da smo vsaj za nekaj uric pozabile na strah.

Nikdar pa ne bom pozabila tistega dne, ko si prihital domov ter poskušal čimbolj mirno povedati, da moramo v nekaj minutah bežati. Ni bilo časa za drugega kot le pobrati nekaj jestvin in iti. Težka je bila tista pot, kot je bila za tisoče drugih. Šele sedaj vem, ko imam svojo družino, kakšno odgovornost si si nadel na svoje rame. Pripeljati nas vse na varni kraj. Bili smo ena izmed srečnih družin, ki je prispela v polnem številu. Na Vetrinjskem polju si nam postavil zasilno streho iz smrekovega lubja, da nas je vsaj malo varovala pred dežjem. Potem pa pot v Spitalsko taborišče. Teško mi je bilo, da sem morala vstopiti v šolo, ki pa je bila v taborišču v Lienzu. Tako daleč proč od domačih še nisem bila. Pa si mi večkrat prinesel štruco kruha, saj je hrane bilo premalo, da bi se najedli enkrat na dan. Teško sem čakala na te obiske, pa vem, da ne zaradi kruha. Presrečna sem bila, ko se je taborišče preselilo v Spittal, tako tudi šola. Vživeli smo se v razmere, včasih hodili na izlete, pa je bilo življenje kar lepo. Vem, da tudi Ti ne boš pozabil dneva, ko si šel na Grossglockner in padel v razpoko, iz katere se je le malo-likdo rešil. Ko si nam pripovedoval, si znal tako živo opisati, da sem s Teboj vred doživljala tisti nevarni dogodek.

Hvaležna sem Bogu, da je nad nami čuval vsa leta, saj smo srečno pripluli tudi v Ameriko. Se spominjaš zadnjega dne na ladji? Vsi smo bili na eni strani in občudovali prve obrise New Yorka in daljavi. Ti si pa na drugi strani ladje skrbel, da se ne bo ladja v tisto stran prevesila, kjer smo bili vsi. Kmalu pa si se nam pridružil, vendar ves premočen. Mislim, da si bil eden izmed najljubših, ko si začutil pod nogami trdna tla.

V novo življenje smo se vsi štirje še kar vživeli. Midve z Jožico sva pričeli odrasčati. Po enem letu bivanja v Clevelandu se je zame pričela nova doba življenja. Spoznala sem Marjana in se po dveh letih poznanja poročila. Vem, da Vama je z nami bilo hudo, saj smo komaj začeli živeti umirjeno življenje kot družina, pa si mi brez zaprek dovolil. Nisi mi pozabil dati lepših nasvetov in naukov. Kot včeraj se mi zdi, ko sem pred poroko zjutraj pokleknila pred Teboj, da me pokrižaš in si mi rekel, naj ostanem dobra in pametna in še vnaprej "naša". Ko si me v cerkvi pred oltarjem izročil Marjanu, si vedel, da bo prav tako skrbel zame kot si Ti. Čeravno sva bila oba še zelo mlada, si vedel, da bova skupaj premostila vse težave, saj si Marjana dobro poznal.

Čez tri leta si tudi Jožico peljal na isti cerkvi in jo dal Rudiju. Sedaj vem, da je moralo biti obema z mami hudo, saj sta v kratkem času ostala sama. Privaditi sta se morala zopet novega življenja, pa kot vedno si vzel to vdano, ker je tako pač življenje.

Ati, hvaležna sem Ti za vsa otroška leta, hvaležna za vse lepe nauke, katerih se je bilo včasih težko držati, ter za razumevanje. Če sem katerega prekršila, sem iz lastne skušnje spoznala, da so bili nauki, ki si mi jih dal, samo dobri in pravi.

Srečno želim, da bi tudi moji otroci imeli za svojega očka prav toliko ljubezni in spoštovanja, kot ga imam jaz do Tebe. Vsak dan jima vlivam v njuni otroški glavi, da ga bosta ljubila in spoštovala vedno, tudi takrat, ko bosta že odrasla moža s svojimi družinami.

Tvoja hvaležna hčerka

Jakob Vrtačnik 80-letnik

CLEVELAND, O. — Dne 29. maja sem obiskal mojega strica Jakoba in njegovo družino v McDonald, Pa. Pripadajo fari sv. Barbare v Bridgevillu. Živijo kot dobri katoliki in so po dobrih delih znani daleč naokrog in bodo zato deležni božjega blagoslova.

Jakob Vrtačnik se je rodil v Jazbinah, fara št. Jurij pod Kumom. Tam je živel do leta 1913, ko je odšel v Ameriko. Takoj se je naselil v Bridgevillu, Pa., in dobil delo v rudniku. Leta 1920 se je poročil z Ano, roj. Guzel. V zakonu sta se jima rodila dva otroka, sin Jakob in hči Ana.

Stric Jakob je kupil že pred več leti precej veliko in lepo farmo. Tam živi ne samo s svojo nadvrse dobro ženo, ampak tudi z obema otrokoma in njunima družinama. Sin Jakob s svojo ženo Helen in tremi otroci in hčerka Ana z možem Edyjem in dvema otrokoma.

Jakob Vrtačnik ima še živčnega brata Alojzija Vrtačnika, ki živi tukaj v Clevelandu. Ima pa tudi nešteto živih nečakov in nečakinj. V Clevelandu žive: Rozi, roj. Zupan, Jeanette, roj. Naples, Frank Zupan, Ben Zupan, Mary, roj. Zupan, por. Less, Joe, Leo Zupan, Kristina, roj. Zupan, por. Lunder, Louis, Stanley Zupan, Malči, roj. Zupan, por. Cigan, Pal, Rudy Zupan, Marjan Vrtačnik, Božidar Vrtačnik in podpisani. Poleg naštetih ima še mnogo nečakov in nečakinj v Sloveniji in drugod po svetu.

Spominjam se, ko sem živel še kot majhen otrok v Bridgevillu in smo ob nedeljah z mamicco ali bratci šli v cerkev sv. Barbare, kjer sem bil tudi krščen. Radi smo hodili ob nedeljah v cerkev, posebno še, ker je že takrat naš stric Jakob imel avto. Kjerkoli nas je dobil na cesti, ga je ustavil in nas peljal v cerkev pa tudi nazaj domov. To je eden najlepših spominov na moja otroška leta in strica Jakoba. Ne vem, kako bi mu mogel te dobrote povrniti. Bog Vam plačaj!

Toda kmalu smo zapustili Ameriko in odšli v Slovenijo. Toda po drugi svetovni vojni, to je leta 1947, sem se vrnil v mojo rojstno domovino Ameriko. Tedaj sem najprvo obiskal teto Pavlo Zupan, nato pa strica Jakoba in teto Lizi Mertel.

Ker je stric Jakob še živ, sem vedno vesel prilike, da ga morem obiskati, ravno tako tudi njegovo ženo Ano, ki nam je vedno bila dobra in prava teta. S stricem Jakobom se vedno tako lepo po domače pogovarjamo in obujava spomine na našo lepo Slovenijo in na vse, kar sva tam doživljala. Ko sem bil zadnjič pri njem, mi je omenil, da je že 29. aprila dopolnil 80 let. Stisnil sem mu roko in mu čestital z željo, da bi dočkal še 100-letnico rojstva. Zraven sem si mislil, če njega zgubimo, kje naj bi našel še tako hišo, kjer bi se počutil tako srečnega kot tu. V molitvah se Vas bom spominjal, dragi stric Jakob.

Ko sem se od vseh poslovlil, da bi odšel domov v Cleveland, me je teta Ana z avtom peljala do postaje avtobusa.

Se enkrat želim stricu Jakobu vse najboljše ob njegovi 80-letnici tudi v imenu vseh njegovih sorodnikov in prijateljev, katerim ni mogoče, da bi mu sami ob tej priliki čestitali.

Jože Vrtačnik

Preprodane starine

Ukradene umetnine in starine v vrednosti mnogo milijonov funtov so bile tihotapsko odpeljane iz Velike Britanije in preprodane v Južni Ameriki, na evropski celini in v ZDA. Kakor piše "Observer", ima britanska policija čedalje več dokazov za to domnevo oziroma trditve.

V Veliki Britaniji "pogrešajo" za 24 milijonov funtov raznih starin. Kaže, da so tihotapci upo-

rabljali za odvoz starin, zlasti dragocene posode in srebrnega pribora, med drugim tudi eno izmed ameriških letalskih oporišč v Veliki Britaniji.

Žena po koncilu

"Brez sodelovanja žena delo nikdar ne bo končano," so zapisali na londonski sindikalni razstavi pred dvanajstimi leti. To misel je upošteval tudi drugi vatikanski koncil in ženo tesno pritegnil k delu za boljši svet. Sredi razprave o najbolj bolečih problemih je papež zapel visoko pesem ženi. Njene vrednote in naloge je vse lepše in pravilneje poudaril kot marsikatera teorije, ki pod krinko osvobajanja ženo le ponižujejo.

Zaradi razvoja svoje osebnosti in svoje izobrazbe je sodobna žena na londonski sindikalni razstavi pred dvanajstimi leti udeležena pri socialnem, gospodarskem in kulturnem življenju. Ne deluje več po možu tak, da bi le vplivala nanj, ampak deluje sama neposredno. Po njej je družbeno življenje bolj človeško, manj administrativno, manj razumsko.

Žena ima strašno možnost, da je Eva ali Marija. Redko je nevtralna. Ali joža plemeniti in ga s svojo navzočnostjo dviga s tem, ko ustvarja ozačje lepote in ugodja ali pa ga ponižuje takoj, ko sama zdrkne. Sree družine je soproga in mati. V nobeni zgodovinski dobi ni žena usode sveta tako držala v rokah kot danes. Po svoji zamisli oblikuje in s svojimi članki, časopisi in knjigami pomaga aktivno oblikovati javno mnenje. Udeležuje se idejnih bojev in vpliva na same zasnovne zakonov in organizacij družbenega življenja.

Poklic vsake žene, naj bo samška ali poročena, je v tem, da kot mati varuje moški svet in ga kot devica očisti, ko temu svetu daje dušo. Njena ponotratenost in splošno materinstvo vodita vsako ženo k laičnemu in potrebnemu in čudovito določata žensko bistvo: naj bo devica ali poročena, vsaka žena je mati na veke.

Pri spolnemanju pokoncilskih nalog je bila žena še bolj spodbujena in pritegnjena k apostolatu. Redovnice in laične žene ter dekleta sodelujejo pri najvišjih cerkvenih ustanovah.

Že v prvih krščanskih časih so žene pomagale duhovnikom. Pozneje so največje storile s svojim vplivom in vzgojo po družinah in v krščanskih šolah, v misijonih... Po prvi svetovni vojni, posebno pa med drugo, se je razvil čisto nov ženski poklic kot pomočnice v dušnem pastirstvu. Bistveno razbremenjujejo duhovnika in v neki določeni stopnji opravljajo dejavnost kaplana, ko poučujejo verouk, odvzemajo dušnemu pastirju večino pisarniškega dela, vodijo mladinske skupine, skrbje za župnijske ubože in bolnike. S prirojenimi ženskimi lastnostmi najboljše dopolnjujejo duhovnikovo delo.

Naj ONA, ki je po učlovečenju svojega božjega Sina imela popoln delež ne le v človeškem življenju svojega časa, ampak pri življenju celotnega človeštva, sodobnim ženam pomaga, da se bodo vključile v vsa območja časovnih priložnosti, da bodo po lepi besedi papeža Pavla VI. v vse vnesle najvišjo in najvzvišenejšo moč vsake dejavnosti: ljubezen.

S. Ireneja Rabič, O. S. Urs.

(Po "Družini")

Miro Čokelj:

SINU

(Iz cikla "Poročni soneti")

I.

Nedavno še otrok, ljubezni sad,
že na življenja trdo stopaš cesto,
nemirno iščeš, kje bi našel mesto,
da bi postavil svojim sanjam grad.

Ta pot ni lahka, sinko moj. A mlad
kot si, jo vendar našel boš, kot često
že drugi tvojih let so jo, ko zvesto
iskali pot so v carsto mladih nad.

Ta pot je strašno ravna, se ne vije,
naravnost gre čez hribe in doline,
nikjer očem človeka se ne skrje.

V gore naporna, splozka je v ravnine,
a vem, da zmogel boš, ker v tebi sije
ljubezni mlade luč, zar domovine.

Bil čas je, ko bili smo čisto sami,
le mamica in ti pa zraven jaz.
To bil je velike preizkušnje čas,
ko izbiral sem med svetom in gorami,

kjer dom sem meril z lahnimi nogami
preden vihar udaril je nad nas
in sprožil divji bratomorni plaz,
da mnogih drugih zdaj ni več med nami.

II.

Nedavno deček še, fantič krepak,
si zrastle zdaj v moža, ki svojo glavo
uporabljal začne, da najde pravo
stezo v temi in pravi v njej korak.

Bil malo dete si in cel junak
ko gledal nate sem in že postavo
predstavljaj tvojo si. Tako sanjavo
razmišljal sem, ko se je zgrinjal mrak.

O, bil je mrak, ko bil je zore čas
in sonce ni nam všlo tam za gorami,
ni slavec pel, le umirajočih glas

žalobno je odmeval še za nami.
V temo je zatonila slednja vas,
zgubljeni smo bili, na svetu sami.

III.

S krvavim srcem sem izbral si svet,
na teh rokah sem te ponesel vanj,
da dom zgradim vam nov iz starih sanj.

Tu nam je dobro, vendar ne pozabi,
da še stoji nekje dom med gorami,
kjer sta rodila se tvoj očka, tvoja mami...

Moskva ni sprejela klica
Johnsona iz Glassboroja

MOSKVA, ZSSR. — Vladno glasilo Izvestia se jezi na predsednika ZDA L. B. Johnsona in se norčuje iz njegove trditve v Glassboroju 4. junija, da se odnosi med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo izboljšujejo kljub vojni v Vietnamu. List izjavlja, da so ostali odnosi med obema glavnima silama sveta kljub nekaterim doseženim sporazumom tekom preteklega leta dejansko "zamrznjeni" in bodo taki ostali, dokler ne bo vojna končana.

Predsednik L. B. Johnson je bil za graduacijo visoke šole v Glassboroju, kjer se je lani dvakrat sešel s predsednikom vlade ZSSR A. Kosyginom. Govoril je o odnosih med obema državama in izrazil upanje, da bo duh, ki je vladal pri lanskim razgovorih, oživel in pomagal do novega izboljšanja odnosov med obema glavnima silama na svetu. Trdil je, da so ti od lani kljub vojskovanju v Vietnamu v zadnjem letu nekaj napredovali. Ruski vladni list odgovarja, da se L. B. Johnson v tem pogledu moti. Odnosi so zamrznjeni in bodo zamrznjeni ostali, dokler vojne v Vietnamu ne bo konec.

Nemir med študenti se
širi tudi na Angleškem

LONDON, Vel. Brit. — Nemir med študenti na Angleškem se je pojavil že precej davno, budi in pospešuje ga levičarska skupina "International Marxist", ki je bila ustanovljena pred petimi leti v Nottinghamu in je nato raztegnila svoje veje po vsej državi. V zadnjem času smo slišali le o nastopu nezadovoljnih študentov na starodavni univerzi v Oxfordu, dejansko je bilo večje število nemirov na večini vseh visokih šol po vsej Veliki Britaniji. Ponekod je prišlo le do pritožb in protestov, drugod pa tudi do pravih izgrediv in "zasedbe" visokih šol.

Ti nemiri so se začeli najprej z nastopi proti vojskovanju v Vietnamu, se spremenili v demonstracije proti Združenim državam in nato tudi proti razmeram doma, na visokih šolah samih, pa tudi izven njih.

Britanska radijsko-televizijska družba (BBC) je pripravila te dni na svojem programu razpravo o vzrokih in ozadju nemirov, demonstracij in štrajkov

SAVA vabi na SEN KRESNE
NOČI 15. junija 1968. Ne
pozabite na vstopnico!

na univerzah v Veliki Britaniji in drugod po svetu. K sodelovanju je povabila tudi "Rdečega Danija" Cohn-Bendita iz Francije. Ta je dejal, da utegne ostati kar v Britaniji, ker mu povratak v Francijo po zadnjem odločnem nastopu francoske vlade nemara ne bo več možen.

Francoska politika pre-
senetila Ho Či Minha

PARIZ, Fr. — Ko se je Ho Či Minh odločil, da pristane na Pariz kot sedež za pogajanja o premirju, je med drugim računal tudi s tem, da Francija, posebno pa Pariz, bolj simpatizira z njim kot z Johnsonom. To je bilo tudi res tako do zadnjih nemirov v Parizu, ki so razburili in presušili francosko politiko.

Nemiri in njihove posledice so nagnile De Gaulla, da je komunizem označil kot svojega nasprotnika in postavil francoski narod pred izbiro: ali njega ali komuniste. To je seveda Ho Či Minha hudo prizadelo. Sedaj se boji še drugega presenečenja: da bo francoski volivec bolj za De Gaulla, akoravno mu generalova politika ni zmeraj všeč. Tako se utegne zgoditi, da se bodo razgovori o premirju vršili v ozračju, ki bo sicer skrajno korektno in olikano, ki bo pa dalo obenem čutiti Ho Či Minhu, da si lahko pribori francoske simpatije le s politiko čim hitrejšega zaključka razgovorov, ne pa z zavlačevanjem.

V juliju bo Ho Či Minh moral hitro pokazati, koliko vpliva

PROTI TATOVOM — Na pariški modni razstavi usnjenih izdelkov so kazali tudi denarnico, ki je vsita v obleko, kot kaže dekle na sliki.

francoska politika na njegovo taktiko v razgovorih o premirju.

Riza Pahlevi
v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. — Iranski šah Riza Pahlevi je prišel na že dolgo napovedani obisk v Washingtonu. Prignala ga ni želja po posojilih, ampak skrb za narodno obrambo njegove dežele. Šahu bdi vedno pred očmi, da se bo Anglija kmalu umaknila iz Perzijskega zaliva in da Moskva zmeraj bolj oborožuje tiste arabske države, ki so Iranu najmanj naklonjene.

Šah je prinesel s seboj načrt, kako bi njegova dežela kupila — in sama plačala — za \$600 milijonov modernega orožja, ki naj bi bilo dobavljeno tekom 5 let. Šah se najbolj zanima za vojna letala, obrežno vojno brodogradnjo in za komunikacijsko opremo za svojo armado. Res je šah kupil nekaj opreme za svoje oborožene sile v Moskvi, toda nakupi so obsegali le motorna vozila in protiletalsko artilerijo. Vrednost nakupov je znašala \$110 milijonov.

Naše državno tajništvo bi šahu rado ugodilo, boji se pa, da Kongres ne bo imel preveč razumevanja za iranske želje.

Zenske dobijo delo

Gospodinja
Iščemo gospodinja za starejšo žensko. Svojo sobo. Kličite Strongsville 238-6283.

—(122)

MALI OGLASI

V najem
Odda se 3 neopremljene sobe in kopalnica, zadaj, zgoraj, eni osebi na 1053 E. 71 St. Pokličite 361-0989 po 4.30 pop.

(118)

Pozor!
Izdelujem umetno pletene prtičke različne velikosti in oblike. Maria Germ, 7980 Stuart Ave. No. 1, Montreal 15, P. Q. Canada.

(119)

Farma naprodaj
15¼ aker zemlje, \$533 Rt. 20, North Madison, O. 6-sobna hiša, kopalnica, plinska gorkota, 2 rastlinjaka, \$35,000. Se lahko takoj vselite. Več zemlje na razpolago. Nizka hipoteka. Lastnik 428-1280 ali 466-4719.

—(122)

Zenitna ponudba
Slovenka srednjih let, dobro zaposlena, s pritliklino za dom, v okolici Montreala, želim spoznati Slovenca v starosti 35-45 let za bodočo življenje. Slika zaželenja. Pišite na A.D. pod značko "Prevarana ljubezen."

(121)

Zaveze naprodaj
V prvovrstnem stanju, podložene, poceni. Kličite 531-3151.

(120)

Odprto v soboto 2 do 6
1920 Wyandotte Ave., Euclid, Indian Hills, nova zgrajena Colonial hiša, 4 spalnice, velika družinska soba, vgrajena oprema v kuhinji, v višjih tridesetih.

101 E. 209 St.
Euclid, pri Lake Shore Blvd., zgrajen po naročilu, tiskan bungalov, 4 spalnice, centralno hlajenje, lep lot, v srednjih tridesetih.

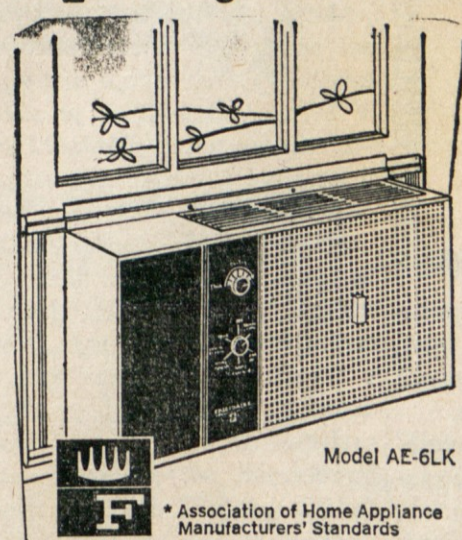
19211 Kewanee Ave.
Blizu E. 185 St., čista, 7-sobna enodružinska hiša, velika kuhinja in jedilna soba. \$17,900.

Blizu Pristave
Čista hiša, 2 spalnice, 1½ aker, 3 milje od Pristave, garaža, hlev, kokošnjak, \$17,000.

LAURICH REALTY
481-1313 496 E. 200 St.

Naprodaj — Wickliffe, O.
Novejša hiša, 5 sob, klet, lot 60 x 180. Slovenski sosede. Kličite Wm. J. Kennick 943-3670 14,21 jun)

Specijalno za Očetovski dan!

Model AE-6LK

* Association of Home Appliance Manufacturers' Standards

FRIGIDAIRE 6,000 BTU/hr* ZRACILNIK
LAHKO INSTALIRATE V NEKAJ MINUTAH!

Ima termostat za avtomatično delovanje... Ima tudi pet načinov za hlajenje in ventilacijo... Zrak cirkulira v štirih pravih. 10" rešetka izmenjava zrak levo, desno, navzgor ali navzdol. Odstrani sobno vlago in to do dveh pintov na uro... Instalirate ga lahko v nekaj minutah. Zelo ekonomična operacija, 115 voltov, 7½ amp.

SAMO \$168.88

WE SERVICE WHAT WE SELL!

Furniture and Appliances
16013-15 Waterloo Rd. IV 1-6072Poslušajte naše radio oglase na WXEN-FM
vsak dan od 1-2 pop. in v soboto od 12.00-1.30 pop.Odprto v ponedeljek, četrtek in petek do 9. ure zvečer
V torek in soboto do 6. ure — Danes odprto ves dan!TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING
Telephone: 946-8436

Dragi ameriški Slovenci in Slovenke!

Ko boste v letu 1968 zopet obiskovali svojo rodno domovino, se na potovanju preko Pariza ustavite tudi v moji pariški restavraciji:

l'auberge yougoslave

EMIL DAVOR

27, rue d'Enghien - Paris 10e

telefon: 770-05-11

kjer boste ob spremljavi glasbe odlično postreženi z raznimi specialitetami. Za obisk se toplo priporoča rojak:

EMIL DAVOR

SVETOVIDSKA OKOLICA

7 sobna enodružinska hiša, klet, plinska peč moderna kopalnica, nov kuhinjski pomivalnik, potrebuje nekaj popravila. \$7,800. Dvo-družinska hiša 6-5, 2 plinske peči, garaže. \$11,900. Ključ v uradu.

Dvo-družinska hiša 6-6 \$7,500. 3-družinska in dvo-družinska hiša na velikem lotu \$12,500. 4-družinska zidana hiša 4-4-4-4 blizu sv. Vida. \$11,000, dobro dohodninsko posestvo.

Potrebujemo več hiš.
Kupci z gotovino čakajo.
Kličite nas!

A.M.D. REALTY

1123½ Norwood Rd. 432-1322 (Frx)

SLOVENSKA BRIVNICA
(BARBERSHOP)

783 East 185 St.

JOHN PETRIČ — lastnik
se priporoča

Hiša na prodaj

Dve enostanovanjski vseljivi hiši na enem lotu z vrtom v Mariboru, Zrinskega ul. 26, cena \$9,000. Naslov Anton Oberleit, Morje 23, p. Fram, Maribor, Jugoslavija.

—(12,14 jun)

Hiša naprodaj

3-družinska hiša naprodaj 5-6-6, v ospredju trgovina, ki je pa oddana. Carl and Norwood. Kličite 261-6295.

10,12,14,17,19,21 jun)

Hiša naprodaj

4-družinska hiša je naprodaj na 891 E. 72 St. Dober dohodek. Proda se zaradi starosti. Kličite po 4. uri RE 2-9595.

—(118)

V najem se odda

stanovanje 5 sob, zgoraj, na 15322 Waterloo Rd. Oglejte si ga od 10 do 6 zvečer, ali pa pokličite IV 1-5230, razen v sredo in nedeljo.

(118)

Lastnik prodaja

Eno dvodružinsko hišo, 5-5, in eno enodružinsko hišo, 7, na enem lotu, na 6705 Bonna Ave. Oglasite se osebno ali kličite 391-3720.

—(5,6,7,13,14,19,20,21,26,28

V najem

5 sob zgoraj, blizu E. 185 St. Kličite zvečer 531-4504.

(118)

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. MI 1-0046

Moderni pogrebni zavod

Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

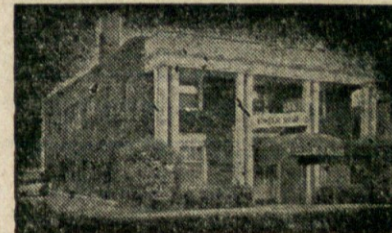
CENE NIZKE! PO VAŠI ZELJI

CVETLICE AA POROKE
POGREBE
IN VSE DRUGE PRILIKE
• Brezplačna dostava po vsem mestu • Brzljava dostava po vsem svetu FTD

STARC

FLORAL Inc.

6131 St. Clair Ave.
Telefon podnevi: 431-6474
Dom: 1164 Norwood Rd.
Telefon ponoči EX 1-5078
Smo tako blizu vas kot vaš telefon

ZAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Ave.
Tel.: ENDICOTT 1-3113

Cistimo v vaše zadovoljstvo

Tudi barvamo, likamo
in popravljamo

ACME DYE CLEANING
& DYING CO.
572 E. 152 St. GL 1-5374

ZDRAVILNI ČAJI IZ SLOVENIJE

• PLANIKA ČAJ povzroča živahnost delovanje prebavnih organov, po starem receptu sestavlja dr. A. Priversek.
• Kamilice, šipkov, Metin, Odvalni, Planinski, Lipov Tavžentrože.
• Dobi se tudi Žefran (španski), Pelin, Pripotee, Arnika, Melisa, Lapuh, Rožmarin, Brinjeve jagode — in druge vrste zdravilnih zelišč po naročilu.

TIVOLI IMPORTS
6407 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
HE 1-5296

PODPIRAJTE SLOVENSKE
TRGOVCE

D. RAULJEN:

Mrtvi ognjenik

Zdaj sta zajezdila v trg. Otročad dere vkup in se odpirajo okna, trgovci in obrtniki stopajo na prag, sam župan se potruji z obilnim trebuhom na balkon, da pozdravi Artnika in njegovo hčer, ki je kakor zal mladenič, vzravnan v sedlu, zardela od zraka in prašna od zadnjega konca poti. Treba je pozdraviti premožnega gruntarja, če hočeš jeseni podreti srnjaka in spomlad odstreliti petelina.

"Kati, Minica, Mirti!" je hitel Toni klicati družino. Že je videl, da sta Artnik in Lenka na Ločnikovem dvorišču razsedela in takoj nato zavila po ozki poti proti Tonijsvi hiši. Staro prijateljstvo veže Jermanov rod s kmeti daleč naokoli, najbolj pa z Artniki. Tam za hišo razpada velika drvarnica, a prejšnje čase je to bilo skladišče volne in kože. Mnogokaj so dovažali kmetje, polni vozovi so pogostokrat stali na ozkem kolovozu ob hiši. Stari Jerman je bil mož zlahtnega kova. Cvela je kupčija, venomer so se obnavljale prijateljske vezi. Bilo je mnogo, mnogo lepih dni in zadovoljnih obrazov, polna mošnja denarja in svet poln sonca. Potem pa se je razbilo, kakor bi tresčil čašo ob tla. Se preden je stari Jerman legel v zemljo, je prišel v trg nov prekupečevalec in pritegnil vso veliko kupčijo nase. Kmetje s hribov, ki so prodajali novemu kupcu, so pa še vedno radi obiskovali Jermanovo hišo, kjer so našli vselej gostoljubno zavetje, če drugje ne, na podstrešju. Sicer bahavi, a vendar skromni v dolinskem svetu so bili zadovoljni s prijazno, domačo besedo. Ni jim bilo všečno, da bi se zaupali kateremu si bodi tržanu. Od nekdanjega sta neizbrisno ločena oba svetova, dolinski in gorski, trški in trdo kmetijski. Ceprav navezana drug na drugega na življenje in smrt, se nezaupljivo gledata iz oči v oči. Zagovodnost in bahaštvo oponašajo tržani trdim grčam s hribovja, da bi sebe poviševali. Hinavščino in prekanjenost vedo gorci očiti dolincem. Na Mirtovem domu pa je bila vselej doma stara prisrčnost, ki so jo gorci radi odkupili z marsičim, po čemer so se drugim tržanom zaman cedile sline. Velika, bahato vmešana pogača, sveži rumeni hlebci presnega masla, strd v satojvu pa majhen delež nedavnega lovskega plena — srnje stegno, sivi dolgouhec ali vsaj pisan golob — so lepo po vrsti

pokukali na dan in se razporedili v prikupni složnosti po mizi, kadar je gost z Smrekovca stopil pri Jermanovih pod streho.

"Kaj praviš? Le glasno povej!" je pomežiknil Artnik, vzel čeder izmed rumenkastih zob, pljunil po dolgem in prislonil levico k ušesu, ko je poslušal Tonijsvo hvalo. "A, tisto! Mora biti, bom še poslal. Dobro obeta letos. Ti pa le glasno govori, veš, sem pozimi skorajda oglušel na levo uho, ko sem ponoči v mrazu čakal lisjaka."

"Ta naš oče pa sam lov in lov!" se je zasmejala Lenka, da je zavznelo in so se ji zablistali zobje. Stala je ob mizi, ko je izpraznila nahrbtnik, ne meče se za priliznjene besede, ki jih je Kati iztresala kakor iz peharja.

Tedaj je vstopil Mirt. Kakor v slutnji se je Lenka obrnila. Spogledala sta se mlada človeka, bila sta si kakor razodetje. Poznata se iz mlajših let, toda zdaj sta si naenkrat tako blizu. Ali je spomin, ali so bile le sanje, kakor sta se videla nekoč, ko sta bila še majhna, ona kakor punčka iz lecta, on kakor blekav izgubljenček? Zdaj stoji Lenka pred Mirtom lepa in zdrava, vredna upodobitve in ljubezni. Zazdalo se mu je, da ji je naenkrat tako blizu, kakor se zblizata krošnji dveh mladih dreves, ki ju je razkošilo poletje.

"Pozdravljena!" je glasneje, kakor je bil navajen, rekel Mirt. "Bog te sprejmi!" je po stari navadi odgovorila Lenka.

Katki ni bil ušel njun spogledljaj. Potrepljala je dekle po ramenu in po strani pogledala Mirta: "Deklič, kaj?"

Prikimal je, ne ker bi mu morda bila všeč Katkina opomba, marveč zato, ker je vedel, da se mu bo Lenka zahvalila z lepim pogledom in nasmeškom. In tega si je želel zdajje kakor ničesar drugega na svetu. Dekle, kakršnega še ni bil srečal v mestnem vrvežu, mu je mahoma objelo vse misli. Po malem se je spet ukrotil. Lenka je stopila v gornjo sobo, da se pre-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WESTMONT — BY OWNER

Well built frame ranch, 3 bdrm., tile bath, modern kit, full bsmt., 2 car gar. — Nr. schls., parks, shopg., transp. \$28,300. Ph. 964-3850.

(120)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN & GROCERY

Well established — 5 rm. apt. and 2 rms. up — ½ acre land — Chain of Lakes area — Shown by appointment. Ph. 395-2777

(122)

MALE HELP

SUPERVISOR OF PLASTIC MOLDING DEPT.

Multi-Plant Division of major corporation has immediate openings for qualified person to supervise plastic molding department. Position entails supervisory responsibilities and requires extensive knowledge and experience with phenolics, tooling for compression and transfer molding, as well as material, equipment and process related to phenolic molding.

Excellent opportunity for qualified person, starting salary will be commensurate with experience and background, liberal fringe benefits, Southern location.

Send resume and salary requirements to: J. O. WORDEN

POTTER AND BRUMFIELD DIVISION,

AMERICAN MACHINE & FOUNDRY CO.

PRINCETON, INDIANA 47570

Phone Area (812) 385-5251

(118)

obleče, kakor se za trg spodobi. Mirt je posegel v mozevanje z Artnikom. Že ga je priklenila sočna govorica izkušnega gospodarja in lovca. Artnik je kresal dovite in domislice in slikovito opisoval svoje doživljaje. V Mirtovi domišljiji je zaživel ves tisti samotni planinski svet, o katerem je tolikokrat sanjal z odprtimi očmi.

Naglo je potekal čas, mrak je že rahlo potipal skozi okna, prvi večerni vlak je bil že odropotal onkraj travnikov iz trga, sirena v tovarni je že davno oznanila delopust, počasi se je v dolino razlival topel poletni večer. Povečerjali so, potem je stari Artnik povabil družbi s seboj. "Nekam na trg," je rekel, "da si pretegnemo zaspane noge."

Bil je večer pred Mohorjevim sejmom, enkratni pisani večer v letu, živ in razgiban. Ze so prihajali po cestah v trg sejmariji, kramarji in kmetje, barantači in mešetarji, berači in kričarji. Korošci so prišli mimo Plešivca v dolino, veljali so za najboljše skupovalce živine, ki so jo na tem poletnem sejmu natanko odbirali, da jo odženo na svoje pašnike in pozneje v Italijo. Obblečeni v lodnaste obleke in zelene nogavice, s kratkimi peletami pod pazduhami, so bili vsako leto na večer pred sejmom zanesljivi poroki, da bo kupčija dobra. Kadar ni bilo Korošev, živina ni imela prave cene in se je vedelo, da je hudo ne samo po dolini, marveč tudi drugod po svetu.

Trg se je spremenil ta večer v veselni kraj. Koder ni bila napeljana elektrika, so utripale sveče po gostilniških vrtovih. Izza miz se je dvigal smeh in se je uveljavljala kakšna starinska pesem, ki so jo s planin ali čez mejo prinesli tršati irnarji. Na kegljiščih je bobnelo in ropotalo, kakor da pri jasnem vremenu hrumi grom nekje za gorami. Zdaj pa zdaj se je čulo iz gostilne nabijanje velike medenaste pipe v sod. Zvenikljali so vrči piva. Vriskala je otročad, ki se je podila po cestah in jo je

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

WATCH AND CLOCK REPAIR SHOP

25 years in Crete, Illinois. Reasonable. Private party. Call 672-7131

(119)

DRUG STORE

Established 19 years — Owner retiring. Excellent location. Fixtures and inventory. Total — \$30,000. See to appreciate.

637-9541

(120)

REAL ESTATE FOR SALE

BROOKFIELD

Income Property — By Owner. Brick duplex — each unit 2 bdrms., tile bath, modern kit, ½ bsmt. Near everything on well landscaped lot. Mid 30's, or will sell Units separately. Call 485-7467 or 485-2965.

(119)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — COMPANION

Lite cooking. Permanent. To age 45. Must be neatly dressed, sober. Would prefer woman that could drive. References necessary. Call after 12 noon.

528-7446

(120)

1896

1968

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem dragim prijateljem in znancem, da je po kratki bolezni, potem ko je prejel svete zakramente, dne 13. maja 1968 v Gospodu zaspal naš dragi soprog in oče

Joseph Kodrich

Rojen je bil 28. oktobra 1896 v vasi Premagovce, fara sv. Križ pri Kostanjevici. V Ameriko je prišel 1. 1913. Do svoje upokojitve je delal pri Graphite Bronze Co. 30 let.

Pogreb se je vršil 16. maja iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo Msgr. Louis B. Bazniku za daritev sv. maše za pokojnika, za blagoslovitev trupla v pogrebem zavodu ter za spremstvo na pokopališče, kjer je blagoslovil grob in opravil poslednje molitve.

Prisrčna hvala vsem, ki so poslali toliko lepih vencev, da je bil rajni kar obsut s cvetjem in mu tako izkazali zadnjo čast in ljubezen.

Tisočeri Bog plačaj vsem, ki so darovali za sv. maše in druge dobre namene.

Dragi Jože! Tako hitro in nepričakovano si nas zapustil, da še sedaj ne moremo verjeti, da Te ni več med nami. Ukloniti si se moral boji volji in oditi k Njemu, ko Te je poklical. Hiša je prazna, Tvoj spomin pa je še živ med nami. Spominjali se Te bomo v molitvi, Ti pa prosil za nas pri Bogu, da se bomo enkrat vsi spet sešli v nebesih. Saj Sv. Križ nam govori, da vidimo se nad zvezdami

Zalujoči:

FRANCES, roj. VENE, žena,
JOSEPHINE D'ANGELO, hči, JOSEPH, sin,
STAN F. MEZIC in MIMI TURK, pastorka,
vnuki in pravnuki.

V Sloveniji zapušča pokojni brate: JANEZA,
FRANCETA in TONETA ter sestre: URSULO ŽULIČ
in MARIJO PAVLOVIČ.

Cleveland, Ohio 14. junija 1968.

k plotovom privabljal zapeljivi vovnj pečnega mesa in bogve kakšnih drugih dobrot. Da, pred poletnim sejmom so trški mojstri dan prej že popoldne odvezalo predpasnike, pometali orodje v kot in se šli poveseliti, saj je Mohorjev sejem samo enkrat v letu, kakor pač vsi drugi veliki prazniki. Debeli redar to noč ni postopal po trgu in ni oznanjal policijske ure, napil se je brez tega, saj je lahko že zgodaj prisedelk omizju, k tistemu, katerega je strokovnjaško naj-

bolje ocenil. Luna je šla čez trg kakor zasanjana stara devica. Po hlevih in pod kozolci so hrzali konji, zdaj pa zdaj se je v noč začul vrišč in topot, zblila sta se konja, ki sta si bila tuja in sta se zasovražila, kakor se zasovražijo ljudje, pa sta se spet sprijateljila tako hitro, kakor se ljudje po navadi ne pobotajo. Tako pač veleva konjska usoda. Jutri bo sejem in kdo bi vedel, kateri novi gospodar jima nadene uzdo.

"Tak smo nared?" je vprašal

Artnik, preden so odrinili.

"Pa ne pojdem z vami," se je opravičila Lenka in pogledala očeta. Ni odgovoril. Trudna je, njemu pa je prav, ko bo lahko z družbo dalje potegnil v noč. Tega si je že dolgo želel.

"O, mi pa gremo!" se je hitela opravičati Kati. "Mar se ti tudi

kujaš, Mirt? Že prav, že prav."

Ko so odstorkljali po dolgi veži in je za njimi capljala Minica, kakor stopica mlado mače za človekom, je bilo zunaj že temno. Molče sta obsedela Mirt in Lenka za mizo. Cutila sta, da je tako prav, prazna ali prenačljena beseda bi bila zgrešena.

Sen Kresne noči

15. junija 1968 pri Sv. Vidu

Že imate vstopnico?

V BLAG SPOMIN
PETE OBLETNICE, ODKAR JE
UMRL NAS LJUBLJENI
SOPROG, OČE IN
STARI OČE

Joseph Doles

ki odšel k Gospodu 14. junija 1963.

Pet let že Te zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš,
srce Tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker Te več med nami ni!

Zalujoči:

soproga ANNA
SINOVI IN HČERE
VNUKI IN VNUKINJE IN BRAT
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O. 14. junija 1968.

1888

1968

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 4. maja 1968, po dolgi in mučni bolezni preminul, naš preljubljeni mož, oče in stari oče

Louis Simončič

Rojen je bil dne 20. maja 1888, v vasi Strajne, fara Bela Cerkev na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 56 leti.

Pokopali smo ga dne 8. maja 1968, potem J. Fortunovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Lovrenca, kjer so sv. Mašo zadušnico darovali: Rev. J. Varga; Rev. L. Mihelich in Rev. J. Slapšak, nakar smo trojlo prepeljali na pokopališče Kalvarijo in ga tam položili k večnemu počitku.

Našo iskreno zahvalo naj prejme č. g. Joseph Varga, za molitev v pogrebem zavodu, za darovano sv. Mašo in za pogrebne obrede ob odprtem grobu na pokopališču.

Najlepša hvala č. g. gospodom J. Slapšku in A. Zanutiču, ki sta obiskovala pokojnega na domu, za časa njegove dolge bolezni. Prisrčno se zahvalimo, vsem članom družtev, katerih član je bil pokojni, ki ste ga prišli kropiti in se posloviti od njega na mrtvaškem odru, in sicer: članstvu dr. Slovenija, kjer je pokojni bil dolgoletni cerkveni pevec, bil je tudi pevec zbora Planina, do svoje bolezni. Hvala članstvu dr. sv. Lawrence št. 63, KSKJ, katerega je bil dolgoletni predsednik in članstvu dr. Mir št. 10, ADZ, hvala delničarjem in direktorjem SND na 80 cest, kjer je bil pokojni dolgoletni direktor in podpredsednik, in SND v Maple Heights, kjer je bil dolgoletni predsednik doma. Hvala tudi klubu Slovenskih upokojencev iz Newburgh okrožja.

Iskrena zahvala vsem tistim, ki ste poklonili vence in cvetje, ki je krasilo mrtvaški oder, hvala vsem ki ste darovali za sv. maše in druge dobrodelne namene in tistim ki ste dali avtomobile na razpolago za pogrebni spreved.

Toplo se zahvalimo sorodnikom in prijateljem pokojnega, ki so nosili njegovo krsto in organistu Ralph Godec, za pete žalostnike.

Prav lepa hvala vsem, ki ste ga prišli kropiti, se udeležili pogrebne sv. maše, in spremenili pokojnika do groba.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam ustмено ali pisмено izrekli svoje sožalje, kakor tudi vsem, ki ste nam bili v dnevih žalosti v pomoč in hvala vsem, ki ste ga obiskovali v njegovi dolgi bolezni.

Hvala J. Fortuna pogrebemu zavodu, za spoštljivo vodstvo pogreba in za vso drugo naklonjenost.

Razposlali smo vsem zahvalne kartice, ako jo kateri pomota ni dobil, naj nam oprost in prejme to javno zahvalo, ker namenoma ni bilo izpuščeno nobeno ime.

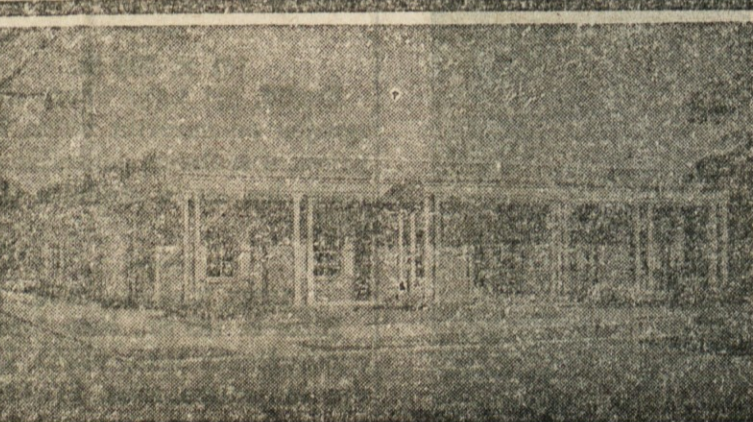
Božja volja je bila, da si odšel od nas, nikdar te ne homo pozabili, Ti pa prosil Boga za nas, da se zopet snidemo skupaj v nebesih.

Preljubi soprog, oče in stari oče, počivaj v miru in naj ti bo lahka ameriška gruda.

Zalujoči:

soproga THERESA,
THERESA FILIPS hči
DONALD in JERRY FILIPS vnuka

Maple Heights, Ohio, 14. junija 1968.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

Kenmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road

Kenmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

1053 East 62nd Street

Henderson 1-2088

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

WHAT MAKES A DAD?

God took the strength of a mountain, the majesty of a tree, the warmth of a summer sun, the calm of a quiet sea, the generous soul of nature, the comforting arms of night, the wisdom of the ages, the joy of morning in the spring and the patience of eternity. God compounded these qualities and when there was nothing more to add, he knew his masterpiece was complete and so he called him Dad.

THE BIBLE ON FATHERHOOD

This year Americans will spend over \$1 billion on gifts for Father's Day, the day in June set aside to "show appreciation for father." In many cases, it will be father who gets the bill.

The Bible makes every day Father's Day. It gives every father special responsibilities every day, and assigns him a place to be respected by every member of the family — by his wife as well as by sons and daughters.

"Listen to your father who fathered you" is good Biblical advice. "Listen" means "obey." By divine arrangement father has been made head of the household, a position not to be taken lightly by anyone, and certainly not by father himself.

Dr. Oswald Hoffman of radio keeps reminding fathers that they have a duty to perform which cannot be shoved off onto mother. "Fathers must be around to exercise authority," he says, "if the family is to have a happy life."

The Biblical pattern of a father is God Himself. "Like as a father pities his children, so the Lord pities those who fear Him," said the Psalmist. The Bible pictures God as a father who does not condone the mistakes and missteps of His children, but He does not treat them contemptuously. He corrects and He forgives. He is firm with His children and at the same time He loves them.

A father who never gets angry at his children, says Dr. Hoffman, probably does not care about them. "The worst thing a father can do," says the radio preacher, "is not to care about his children. When a father gets angry, it shows that he cares." The radio speaker cautions fathers, however, to remember the words of St. Paul: "If you are angry, be sure that it is not out of wounded pride or bad temper. Never go to bed angry — don't give the devil that sort of foothold."

In an age of juvenile delinquency and lawlessness, fathers who carry out their responsibilities and children who honor their fathers make a real contribution to the well-being of the world. The speaker tells of a father who said to him one day, "My son respects the policeman down the street because he respects me as a father at home."

"It is a wise father who knows God as his Father, and finds it in his heart to call upon God every day: Our Father, who art in heaven..."

Cleveland Orchestra Summer Pop Concerts Set

July 5-6: Dinah Shore, Michael Charry conducting.

July 10: Viennese Night, Eunice Podis, pianist; Michael Charry conducting.

July 12-13: "Tops of the Pops". Louis Lane conducting. Vocal soloists to be announced. Assisted by The Pops Chorus.

The Pops will continue the delightful tradition of table seating on the floor level of the auditorium with refreshments served throughout the performances. All concerts will begin at 8:30 p.m. with intermissions permitting time for a stroll by the lighted fountains on the mall.

Season tables and series tickets are now on sale for Wednesday-Friday and Wednesday-Saturday evening concerts. Single tickets for the "special" weekend performances of Henry Mancini and Dinah Shore will range from \$2.00 to \$5.00. Single ticket prices for all other concerts will range from \$1.00 to \$4.00. Mail orders for single tickets are now being accepted to be filled when the Severance Hall Ticket Office and Burrows opened for public sale on June 3.

Among the highlights planned for the Pops are the return engagement of Henry Mancini, all-time box-office champion of the series conducting his own tremendously popular and successful music from Hollywood. Dinah Shore, singing star of radio, films and television will make her debut at the pops as will dixieland clarinetist Pete Fountain and his jazz band, Louis Lane, Conductor of the Summer Orchestra, has also announced 1968 versions of such favorite programs as "Rogers and Hammerstein Night", an evening of immortal show tunes entitled "Great Songs of the Century", a Viennese Night with Cleveland pianist Eunice Podis and the traditional closing pair of concerts "Tops of the Pops".

Pops concerts are scheduled for Friday and Saturday evenings (with the Saturday performance a repeat of the Friday program) and Wednesday evenings. The 1968 Pops Schedule is as follows:

June 21-22: Henry Mancini conducting.

June 26: Pete Fountain and his dixieland band; Louis Lane conducting The Cleveland Summer Orchestra.

June 28-29: Rodgers and Hammerstein Program, Louis Lane conducting. Vocal soloists to be announced. Assisted by The Pops Chorus.

July 3: Great Songs of the Century, Louis Lane conducting. Vocal soloists to be announced.

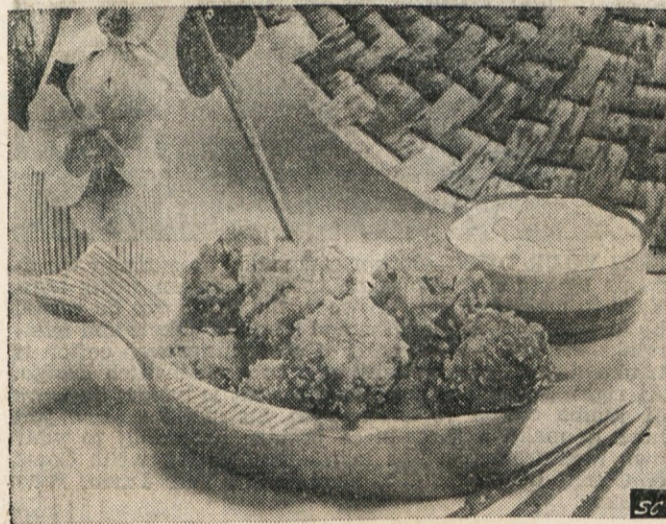
A. Stele

Be sure to
drown all fires

PREVENT FOREST FIRES!

Lazy Luau Shrimp Balls

Inspired by the carefree spirit of the Hawaiian Luau, savory crisp shrimp balls served with a creamy pineapple dip make tasty summer dining hors d'oeuvres perfect with cool drinks or punches on the patio. This easy-to-prepare recipe, created by the home economists of Chun King, can be made in advance, frozen, and reheated just before serving.

SHRIMP BALLS WITH PINEAPPLE DIP

Dip
½ cup sour cream
½ cup partially drained crushed pineapple

Shrimp Balls
1 lb. fresh uncooked shrimp
1 can (3 oz.) chow mein noodles
¾ cup finely chopped green onion
¾ cup finely chopped canned water chestnuts
1 egg
1 tablespoon Chun King soy sauce
½ cup vegetable oil

Mix dip ingredients and chill well. Remove shells from shrimp, de-vein and chop into small pieces; crush chow mein noodles with rolling pin. Blend together chopped shrimp, ¼ cup of the chow mein noodles, green onion, water chestnuts, egg and soy sauce. Form mixture into small balls and bread with remaining crushed chow mein noodles. Fry in ½ cup oil, preheated to 350°F, until golden brown and done. Serve hot shrimp balls with chilled dip. Makes 20 to 25 balls; 1½ cups dip.

Collinwood Slovenian Home Notes

The Bowling Party, last Sunday, was a tremendous success and we offer our congratulations to the Champs. Taking Team honors were: Fran Marn, Denny Schmidt, Jack Schaeen, Vic Kokal and Fred Pachinger. The women's individual and series trophy was taken by Mary Volcansek. The men's individual high was achieved by Chuck Virant and the High Series by Bill O'Shea.

The afternoon was highlighted by the children's games and I'm sure everyone enjoyed themselves immensely. All the kids seemed to be walking around with their pockets bulging with goodies.

The Men's Balina Tournament was very hotly contested and emerging as victors were John Christoff, Ed Kocin, Gene March, and Hank Bokal.

In the Women's Balina event the crown was won by Jo Marn, Zora Kocin, Marie March, and Marilyn Woodworth.

Last and certainly not least, we wish to thank Julia Zaller and co. for the delicious dinner that was served. Everyone commented on how good the food was.

Last week my family journeyed to the SNPJ Campsite in Enon Valley, Pa., to spend the weekend. Unfortunately it rained and we arrived at the camp in the midst of a downpour. We went into the multi-purpose building, where the kids had a grand time playing basketball, pool and pingpong. There was a group of Cleveland campers composed of Frank Gorjane family, the Joe Zamen and Stan Pluth family. My family and I would like to thank Jen Gorjane and Jennie Zamen for the grand dinner they prepared for us. We would also like to thank Herman Cerjak and Bob McCormik for their hospitality. Although the rain spoiled the weekend we had a delightful time and will try again on the weekend of June 29th.

Best wishes for a Happy Birthday to Tony Bokal, Betty Hoffart and Ann Femece who are celebrating their birthdays this week. We hope you'll join them at our June Birthday Party.

We also send our congratulations to Lillian Ann Godec and Phil Del Monte who will be united in marriage this Saturday, June 15th at 10 o'clock in St. Mary's Church. Lillian is the daughter of our good members Tony and Lil Godec.

Has the hot weather got you down, well! If it has we have the perfect cure. Join us Friday in our air-conditioned clubroom, for delicious meals. Give the whole family a lift and attend our weekly Fish Fry.

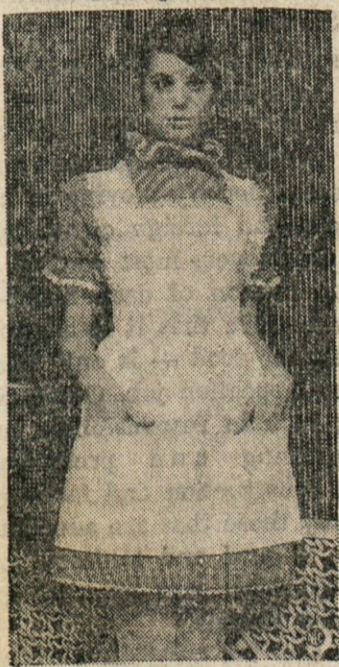
The West Park Slovenian Home on W. 130th St. is holding a Hawaiian Luau this Friday June 14th, starting at 8 o'clock. This event is open to the public and is free. We urge all of our members to attend this worthwhile event.

Ed Grosel,
President

Graduation Announcement

On June 14th, John Aloysius Zorc, son of Mrs. Alice Zorc and Peter Zorc (deceased), will be graduated from Cleveland-Marshall Law School. John, who resides at 3937 Rosemond Rd., with his mother is the nephew of Msgr. Louis B. Baznik, Pastor of St. Vitus Church.

John is a 1964 graduate from the University of Dayton and majored in Business Administration. He is presently a member of the Delta Theta Phi Law Fraternity.

THE PINAFORE—Summer '68 sees the return of the pinafore. Here it's in crisp white cotton pique edged in lace and topped a baby doll dress of navy and white cotton batiste. By Bryant 9.

Frances P. Bolton Wins 1968 Freedom Award

FRANCES P. BOLTON

Congressman Frances P. Bolton, (R-22nd Congressional District) was one of four recipients of the 1968 Freedom Awards, presented by the Order of Lafayette at the organization's annual awards banquet which was held in Washington, D.C., May 29, 1968.

Mrs. Bolton, who is campaigning for re-election, is a member of the powerful Committee on Foreign Affairs. She has long been active in her opposition to communism, and the award recognized her continuous battle for freedom for all peoples.

"The only way the free world can be truly secure is by remaining alert and vigilant to the threat of an aggressive enemy," Mrs. Bolton said in accepting the award.

The other recipients of the award were: General Nathan F. Twining, Former Chairman of the Joint Chiefs of Staff; General Jacob L. Devers, U.S.A. (Ret.) and Charles Lucet, French Ambassador to the United States.

SHORTS on

New Feather in Cap Of Montreal Mayor

Montreal, Que. — There can be little dispute that the award of a National League baseball franchise in this booming city came as somewhat of a surprise to the citizens. But the shock soon wore off, for surprises are everyday things under the rule of Mayor Jean Drapeau.

"I wouldn't have bet on it, but he pulled off another one," was the comment heard most often as Montrealers celebrated the arrival of major league ball in the boisterous taverns and suave go-go joints that make this city swing in two languages.

"Une homme formidable," the French-speaking Canadians would say.

Although it was unexpected, few would have bet against Drapeau's bid—carried by his second lieutenant, Gerry Snyder—because the cynics have lost too often. The mayor has accomplished everything short of the relocation of Vatican City.

Oriole Opinions Divided Over Two-Division Setup

Baltimore, Md. — The Oriole players' reaction was cool toward the American League's division split which will put them with New York, Boston, Washington, Detroit and Cleveland next year.

It was, however, the split which Oriole management favored because it makes geographic and economic sense. The less travel, the less money spent.

Frank Robinson said he doesn't like playoffs, which the A. L. now will have in 1969. Pete Richert and Andy Etchebarren didn't like the idea that Minnesota figures to romp because it is in the weaker Western Division with the two expansion clubs, Seattle and Kansas City.

Moe Drabowsky took it philosophically. He said the 12-team league had to be split into divisions to maintain interest late in the season.

Sox Hoping to Increase Milwaukee Sked in '69

Chicago, Ill. — White Sox General Manager Ed Short indicated that the Sox would request permission to increase their Milwaukee schedule to 11 games as a result of the American League's expansion to 12 teams.

Currently, the Sox are playing each of their nine opponents one game in Milwaukee's County Stadium. Short said he saw no reason why this pattern couldn't be extended to include the A.L.'s two new clubs in 1969.

AMERIŠKA DOMOVINA

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

★ Visiting relatives John and Viki Kamalic of 1144 E. 63 St., is Miss Nada Rojc, who came from Slovenia. Welcome in our midst and have a good time!

★ California — Pete Schabarum, Republican incumbent in California's 49th Assembly district, had 40,000 brochures printed for mailing hoping to create an impact on the eve of last week's primary. He learned that someone had pushed the wrong button on a computer at a mailing house. The brochures were sent only to Democratic households.

★ Baltimore, Md. — Jim McGlothlin and Ed Kirkpatrick, experiencing so-so seasons with the California Angels, had a hotel burglary added to their 1968 woes recently. When they awoke in Baltimore, the roommates found their trousseau in the hallway and their money missing. McGlothlin, whose 5-2 loss to Oakland lowered his record to 4-4, lost \$200 to the intruder. Kirkpatrick, lost \$495, a gold money clip and gold cuff links.

★ Seattle, Wash. — Two Seattle children survived a sudden blizzard near the top of Mount Rainier because their father, Dr. James M. Reddick, 51, dug a snow cave, placed them in his sleeping bag and stood between them and the entrance to block the 60 mph winds. Sharon, 12, and David, 11, were alive when searchers found them. Dr. Reddick was not.

★ Laramie, Wyo. — A motorist decided to use the U.S. mail to pay his second overtime parking fine. "God bless the efficiency of the police department," he wrote in a letter accompanying his fine, "I received this ticket while at city hall paying another."

★ Vandalia, Ohio — Jake Moyer, 22, of Vandalia, and his estranged wife Martha, 19, of Clayton, ran into each other — head-on — on Ohio 440 near here recently. Both were treated at a hospital and Jake Moyer was charged with driving left of center.

★ San Francisco, Calif. — Dr. Ralph S. Williams, 57, the man carrying five bullets in his head, is out of a San Francisco hospital and doing well but will return in a couple of months for removal of three of the bullets. The Juneau, Alaska, bacteriologist was robbed and beaten in San Francisco May 12 but did not discover until he went to the hospital that he had been shot. His tongue remains part paralyzed.

★ Washington, D.C. — A man who described himself as an airman in the reserve and a \$22,000-a-year banker in civilian life frantically phoned the Pentagon to ask about his callup status. "Is my unit being

called?" he asked, giving the unit number. "Yes, it is," replied an air force major. "O, my God!" said the reservist-banker, whose rank is equivalent to private at \$95 a month. "How much time do I have?" The major replied: "You report by tomorrow midnight, airman."

★ Springfield, Ill. — An \$800,000 appropriation for an educational television station at Northern Illinois university in DeKalb passed the Illinois House and went to Gov. Kerner on a 122 to 3 vote.

★ Louisville, Ky. — A visiting missionary priest emerged from a meeting in St. Martin Catholic Church to find that a thief had stolen a package from the back seat of his car. The package contained 25 prayer books.

★ Kansas City, Mo. — Worrying about shrinking dollars. Maybe you ought to add fillings. A report in the journal of the American Academy of General Practice gives food to the thought, saying: moderate heat, the temperature of normal hot foods, eventually will reduce the size of molecules in silver dental fillings. Makes fillings, in some cases, shrink enough to fall out.

★ Frankfort, Ky. — The first Negro on the state police force was among 39 troopers sworn in. Gov. Louis B. Nunn told Millard West of Lexington that "as long as you conduct yourself as a state trooper that will be sufficient."

★ New York, N.Y. — The Mets, who are symbolic of losers, have a couple of daily reminders at home. There are three advertisements on the billboard under the scoreboard at Shea Stadium. Flanking the ad by the brewery that sponsors Met broadcasts are two that are generally associated with people in trouble. One ad advertises a loan company. The other is for aspirin.

★ San Jose, Calif. — Dozens of teen-agers were introduced to narcotics and treatment in a hospital emergency room after taking pills distributed to the audience at a rock music festival. Police said the orange pills were passed out by a tall stranger who, with a blond, mounted the stage and announced: "I'm a hog man and this is a hog woman. We invite you to share our pills." Within minutes boys and girls became ill and many of them collapsed. Ambulances rushed victims to the hospital where doctors said the pills contained amphetamines. But, despite the distraction, the rock musicians didn't miss a beat.

★ New York, N.Y. — Teflon ordinarily thought of as a non-stick coating for cooking pots also is used in modern piano actions to insure smooth, easy touch.

